

PEER LEARNING

SAMMANFATTNING
Foldern innehåller information om
den studentaktiverande
handledningsmodellen Peer learning

Carina Olovsson & Linda Wahlqvist

Innehållsförteckning

Varför Peer Learning?	2
Kärnan i Peer Learning	2
Struktur för Peer Learning	3
Tips	3
Olika handledningsmodeller	3
Mästare-lärling	3
Reflekterande handledning	3
Förhandledning	4
Reflektion i handling	4
Efterhandledning	4
Kontakta oss gärna vid frågor	5
Referenser	6

Peer learning

Definitionen av Peer learning är lärande mellan jämbördiga.

Peer Learning är en studentaktiverande handledningsmodell som sätter studenternas lärande främst genom given struktur, handledaren tar ett steg tillbaka och låter så studenterna ta en framträdande roll i sitt lärande, än genom traditionell handledning (se "Mästare – lärling" nedan).

Grundtanken med Peer learning är att studenterna använder varandra som resurser för att utveckla kompetens och färdigheter.

Varför Peer Learning?

En anledning är att studentkullarna är större, samtidigt som Hälso- och sjukvården förändras och handledarna blir färre.

Men den främsta anledningen är den kvalitetshöjande effekten. Studentaktiverande handledningsmodeller, som Peer Learning förbereder studenter inför det livslånga lärandet. Hälso- och sjukvården förändras kontinuerligt, nya diagnoser tillkommer, nya behandlingsmetoder, interventioner likaså. Det ställs hela tiden nya krav på de anställda att införskaffa ny kunskap och tillämpningssätt.

Peer learning används som handledningsmodell i många av Västerbottens läns landsting verksamheter. Utvärderingar visar på att studenter kommer längre i sin progression jämfört med traditionell handledning.

Det är även en trygghet för handledaren att ha en tydlig struktur för handledningen. När studenterna hittat formen för samverkan emellan, frigörs även tid för handledaren.

Företrädelsevis används Peer learning för studenter från samma utbildningsprogram. Men det kan likväl handla om studenter från olika program, som till exempel reflekterar tillsammans och delger varandra de programspecifika perspektiven.

Kärnan i Peer learning är samverkan, stöd, reflektion, kritiskt tänkande och feed back

- Studenter lär sig inför det livslånga lärande som väntar dem efter utbildning, genom att **samverka** under VFU/klinisk praktik.
- Studenter har **stöd** i varandra → **Modellen** ger studenter den trygghet som krävs för ett bra lärande, reducerar känslan av underordning, risken för stress och känsla av osäkerhet.
- Studenter **reflekterar** tillsammans, enligt beskriven struktur nedan.
- Peer learning är en struktur som betonar vägen fram till att lösa uppgifter, formulera problem och studenterna lär sig att kritiskt granska sitt eget- och den/de andras arbete. Vilket ger en bra grund för **kritiskt tänkande** och ifrågasättande.
- Studenter ger varandra **feed back** på utförda moment, bemötande, etc. Målet är att de ska bli trygga i att ge och få feed back, som är nödvändig för personlig utveckling.

Struktur för Peer learning

Det brukar sägas att det finns lika många varianter av Peer learning, som det finns utövare. Det är sant, var och en måste finna sin variant av modellen, göra den till sin egen. Alla verksamheter har unika förutsättningar att ta hänsyn till i formandet av modellen.

Det kan handla om att en handledare handleder ett par studenter eller fler.

Där handledaren tidigare (Mästare-lärling) varit den studenterna reflekterat med och planerat sitt arbete med, finns nu en kamrat, en "peer".

Studenterna arbetar tillsammans på samma sätt som i för- och efter handledning, se nedan. Återkopplar till handledaren som kan kvalitetsgranska upplägget innan patientmötet/momentet.

- Studenterna förbereder upplägg inför moment tillsammans
- Studenterna söker lösningar på olika uppgifter tillsammans
- Studenterna diskuterar och reflekterar tillsammans
- Studenterna övar på att ge varandra feedback

Tips

- Avsätt tid för Peer-reflektion
- Betona vikten av Peer-feedback
- Planera in för individuell och Peer-handledning. Det är viktigt att även se individen i paret.
- Rikta frågor till var och en av studenterna i Peer-handledning för att undvika att en "tar över".
- Ställ öppna frågor som kräver utförligare svar. Som "Hur gör du när...", "vad anser du om...", "varför..." etc.

Olika handledningsmodeller

För att synliggöra vinsterna med Peer Learning tar vi en titt på skillnaderna i olika handledningsmodeller. Här följer en kort beskrivning av de två vanligast förekommande, och deras relation till Peer Learning.

Mästare-lärling

Handledaren är aktiv, går före och visar. Handledaren har tolkningsföreträde.

Denna modell används emellanåt som komplement till Peer Learning. Det kan även vara för att handledare är osäker på om en av studenterna verkligen utför ett moment på korrekt sätt.

Reflekterande handledning

Handledaren är mer avvaktande och uppmuntrar studenten att fundera, resonera, ställa frågor och försöka lösa praktiska arbetsuppgifter.

Konkret är det att lära studenter reflektera före, under och efter handling. Kunskap utan reflektion är ofta grund. Genom reflektion fördjupar studenterna kunskapen och tillämpningen av den.

I Peer learning reflekterar studenterna tillsammans, enligt strukturen i reflekterande handledning. Till skillnad mot Mästare-Lärning då student reflekterar med handledaren.

Förhandledning

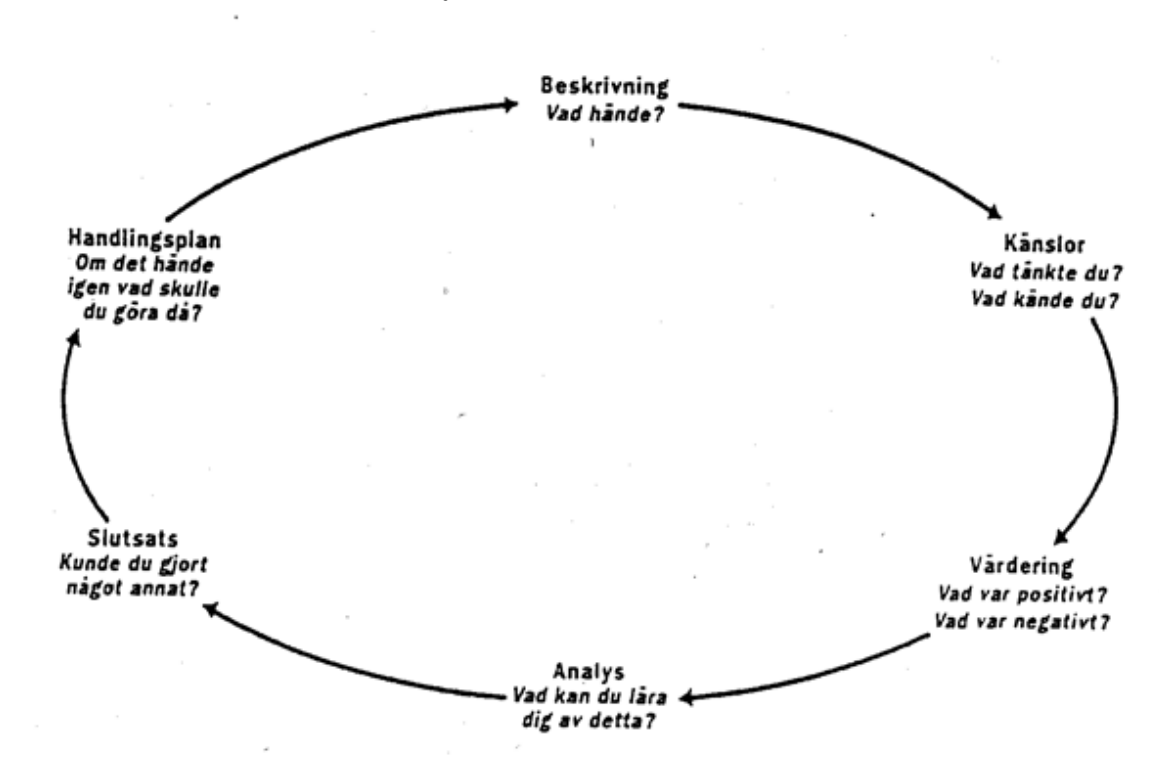
- Beskriv för student vad den ska göra
- Studenten får återge vad du berättat
- Studenten får berätta hur studenten lagt upp momentet

Reflektion i handling

- Lär studenterna att "tänka högt". Studenterna berättar vad de gör i olika moment och varför. Att i handling iaktta patient och se om förändring sker, att ändra upplägg eller avbryta utefter patients status. Till exempel, ändrar patient hudton, svettas, blir irriterad eller ger andra tecken på obehag eller smärta?

Efterhandledning

- Se Gibbs¹ reflektionscykel, nedan.

Beskrivning av de olika stegen i reflektionsmodellen

1. Student beskriver vad som hänt, en erfarenhet
2. Student beskriver sina tankar och känslor
3. Student gör en värdering om det var positivt eller negativt
4. Student analyserar, varför resultatet blev som det blev?

¹ Gibbs, G. (1988). *Learning by doing: A guide to teaching and learning methods*. Further Education Unit, Oxford Polytechnic, Oxford.

5. Student för ett konstruktivt resonemang om varför student valt att göra på detta sätt, fanns alternativ?
6. Student formulerar en handlingsplan. Vad gör jag vid nästa tillfälle?

Kontakta oss gärna vid frågor

Carina Olovsson, carina.lovsson@regionvasterbotten.se, 090-785 09 70

Linda Wahlqvist, linda.wahlqvist@umu.se, 090-786 88 44

Referenser

- Anderson, G., & Boud, D. (1996). Extending the role of peer learning in university courses. *Research and Development in Higher Education, 19*, 15-19.
- Baldry Currens, J., & Bithell, J. (2003). The 2:1 clinical placement model: perceptions of clinical educators and students. *Physiotherapy, 89*, 540-554.
- Journal Of Clinical Nursing, 17*(6), 703-716
- Topping, K J. (2005). Trends in peer learning. *Educational Psychology, 25*(6), 631-645.
- Bengtsson, M., Kvarnhäll, J., & Svedberg, P. (2011). Svenska sjuksköterskors upplevelser av handledningsprocessen vid sjuksköterskestudenters verksamhetsförlagda utbildning. *Vård i Norden, 102*(31), 47-51
- Budgen, C., & Gamroth, L. (2008). An overview of practice education models. *Nurse Education Today, 28*(3), 273-283
- Chojeki, P., Lamarre, J., Buck, M., St-Sauveur, I., Eldaoud, N., & Purden, M. (2010). Perceptions of a peer learning approach to pediatric clinical education. *International Journal Of Nursing Education Scholarship, 7*(1), 1p
- Christiansen, A., & Bell, A. (2010). Peer learning partnerships: exploring the experience of pre-registration nursing students. *Journal Of Clinical Nursing, 19*(5-6), 803-810
- Clarke, B., & Feltham, W. (1990). Facilitating peer group teaching within nurse education. *Nurse Education Today, 10*(1), 54-57
- Currens, J., & Bithell, C. (2003). The 2:1 clinical placement model: perceptions of clinical educators and students. *Physiotherapy, 89*(4), 204-218
- Duchscher, J. (2001). Teaching strategies. Peer learning: a clinical teaching strategy to promote active learning. *Nurse Educator, 26*(2), 59-60
- Gibbs, G. (1988). *Learning by doing: A guide to teaching and learning methods*. Further Education Unit, Oxford Polytechnic, Oxford.
- Gill, D., Parker, C., Spooner, M., Thomas, M., Ambrose, K., & Richardson, J. (2006). Tomorrow's Doctors and Nurses: Peer assisted learning. *The Clinical Teacher, 3*, 13-18
- Ladyshewsky, R. (2004). Impact of peer-coaching on the clinical reasoning of the novice practitioner. *Physiotherapy Canada, 56*(1), 15-25.
- Martin, M., & Edwards, L. (1998). Peer learning on fieldwork placements. *British Journal of Occupational Therapy, 61*(6), 249-252
- O'Connor, A., Cahill, M., & McKay, E. A. (2012). Revisiting 1:1 and 2:1 clinical placement models: Student and clinical educator perspectives. *Australian Occupational Therapy Journal, 59*(4), 276-283
- Roberts, D. (2008). Learning in clinical practice: the importance of peers. *Nursing Standard, 23*(12), 35-41
- Ruth-Sahd, L. A. (2011). Student nurse dyads create a community of learning: proposing a holistic clinical education theory. *Journal Of Advanced Nursing, 67*(11), 2445-2454
- Secomb, J. (2008). A systematic review of peer teaching and learning in clinical education. *Journal of Clinical Nursing, 17*, 703-716.